

RTU studiju kurss "Darba aizsardzība un risku pārvaldība"**22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	IV0768
Nosaukums	Darba aizsardzība un risku pārvaldība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Inese Vilcāne - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss ietver tēmas, kas veido darba aizsardzības speciālistu profesionālās kompetences, prasmi vadīt un organizēt darba aizsardzības nodrošināšanai nepieciešamos pasākumus uzņēmumā, tai skaitā normatīvajām prasībām atbilstošu dokumentu izstrādi. Studiju kurss attīsta izpratni par darba vides iekšējo uzraudzību, darba vides riska faktoriem un to novērtēšanas metodēm, kā arī atbilstošiem darba aizsardzības pasākumiem. Tas ietver tēmas par elektrodrošības, ugunsdrošības pamatiem un pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipiem. Pēc studiju kursa sekmīgas apguves students saņem apliecību par pamatlīmeņa zināšanu apguvi darba aizsardzības jomā 60 stundu apjomā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir veidot darba aizsardzības speciālistu profesionālās kompetences, lai spētu vadīt un organizēt darba aizsardzības nodrošināšanai nepieciešamos pasākumus uzņēmumā. Studiju kursa uzdevumi: - pilnveidot izpratni par darba aizsardzības sistēmas organizēšanas prasībām un normatīvajiem aktiem, tai skaitā nepieciešamo dokumentāciju darba aizsardzībā; - pilnveidot izpratni par darba vides riska faktoriem un to iedarbību uz organismu; - attīstīt izpratni par darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtību un prasmes darba vides riska faktoru novērtēšanā, dažādu novērtēšanas metožu pielietošanā, rīku un informācijas tehnoloģiju risinājumu izmantošanā; - veidot izpratni un prasmes atbilstošu darba aizsardzības pasākumu noteikšanā; - veidot izpratni par ugunsdrošību, elektrodrošību un pirmās palīdzības sniegšanas principu ievērošanu; - veidot prasmes pielietot darba aizsardzības teorētiskās zināšanas un praktiskā darbībā gūtās atziņas darba aizsardzības jautājumu izvērtēšanai konkrētā darba vietā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgais darbs ietver testus un individuālo darbu ar mācību materiāliem un literatūras avotiem. Praktisko risinājumu izstrāde darba aizsardzībā konkrētai darba vietai. Grupu darbs ietver uzdevumu risināšanu, situāciju analīzi, avotu analīzi, iegūto datu apstrādi un vizualizēšanu.
Literatūra	Obligātā/ Obligatory: 1. Kaļķis, V., Roja, Ž., Kaļķis, H. (2015). Arodveselība un riski darbā. Rīga: Medicīnas apgāds, 533, lpp. 2. Saulītis, J., Ieviņš, J. (2022). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata, 1. grāmata. Darba aizsardzības sistēma, darba vides riska faktori. Rīga: Zvaigzne ABC, 272 lpp. Papildu/ Additional: 1. Kaļķis, V. (2008). Darba vides risku novērtēšanas metodes. Rīga: Latvijas izglītības fonds, 242 lpp. 2. Saulītis, J., Grigorjevs, A., Bērziņš, J. (2023). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata, 2. grāmata. Darba aizsardzības sistēma, darba vides riska faktori. Rīga: Zvaigzne ABC, 254 lpp. 3. Ženija, R., Kaļķis, H. (2020). Cilvēkfaktors un ergonomika darbā. Rīga: Latvijas Ergonomikas biedrība, 296 lpp. 4. Saulītis, J., Balnass, R. (2024). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata 3 grāmata. Risku novērtēšana bīstamajās nozarēs. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC, 305 lpp. 5. Hughes, Phil. Introduction to health and safety at work : for the NEBOSH national general certificate in occupational health and safety / Phil Hughes, Ed Ferrett. Seventh edition. Abingdon, Oxon; New York : Routledge, 2021. xxv, 622 lpp. 6. Handbook of safety principles / edited by: Möller, N., Hansson, S. O., Holmberg, J.E., Rollenhagen, C. (2018). Hoboken: Wiley, xxxvi, 790 pp. 7. Eiropas darba drošības un veselības attīstības aģentūra: https://osha.europa.eu/lv 8. Latvijas Vēstnesis, LR tiesību akti: https://likumi.lv/ 9. Strādā vesels https://www.stradavesels.lv/
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Darba aizsardzības sistēmas organizēšanas prasības, atbildīgās personas, normatīvie akti un dokumentācija uzņēmumā.	6	10	4	12
Darba vides riska faktori un to iedarbība uz darbinieka veselību.	8	12	4	15
Darba vides uzraudzība, riska faktoru novērtēšana, metodes, informācijas tehnoloģiju risinājumi.	12	18	4	15

Darba aizsardzības pasākumi: aizsardzības līdzekļi, aprīkojums, arodslimību profilakse, apmācība, darbā notikušu nelaimes gadījumu izmeklēšana.	16	18	14	26
Ugunsdrošība, elektrodrošība un pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipi.	16	16	14	24
Praktiskie risinājumi par darba aizsardzības nodrošināšanu konkrētā darba vietā.	4	20	6	18
Kopā:	62	94	46	110

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Izprot darba aizsardzības sistēmas organizatoriskās prasības, iesaistīto personu pienākumus, atbildību un tiesības atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	Tests Nr. 1 – “Darba aizsardzības organizēšanas prasības un uzraudzības veikšanas kārtība”. Eksāmens.
Spēj raksturot darba vides riska faktorus, to parametrus, spēj veikt atbilstošus mērījumus un ekspozīcijas līmeņu aprēķinus, kā arī izprot riska faktoru iespējamo negatīvo ietekmi uz darbinieka veselību.	Individuālais darbs Nr. 1 – “Darba vides riska faktori”. Eksāmens.
Izprot darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtību, spēj veikt darba vides riska faktoru novērtēšanu, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes un rīkus, spēj pielietot informācijas tehnoloģiju risinājumus.	Individuālais darbs Nr. 2 – “Metodes darba vides riska faktoru novērtēšanai”. Eksāmens.
Spēj plānot darba vides iekšējās uzraudzības pasākumus, identificēt darba vides riska faktorus, noteikt atbilstošus riska mazināšanas pasākumus un izstrādāt nepieciešamo darba aizsardzības dokumentāciju.	Tests Nr. 2 – “Darba aizsardzības pasākumi”. Grupu darbs Nr. 1 – darba vides riska faktoru novērtējums un analīze, samazināšanas pasākumu noteikšana un atbilstošu dokumentu izstrāde. Rezultātu prezentēšana. Eksāmens.
Izprot ugunsdrošību un elektrodrošību, orientējas pirmās palīdzības sniegšanas principos.	Tests Nr. 3 – “Ugunsdrošība, elektrodrošība un pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipi. Eksāmens.
Spēj pielietot darba aizsardzības zināšanas un gūtās prasmes darba aizsardzības jautājumu izvērtēšanai konkrētā darba vietā: spēj izstrādāt darba aizsardzības organizēšanai nepieciešamo dokumentāciju, novērtēt darba vides riska faktorus ar dažādām metodēm, un spēj noteikt atbilstošus darba aizsardzības pasākumus riska faktoru mazināšanai.	Individuālais darbs Nr. 3 – praktiskie risinājumi darba aizsardzībā. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Tests Nr. 1 – “Darba aizsardzības organizēšanas prasības un uzraudzības veikšanas kārtība”.	5
Individuālais darbs Nr. 1. – “Darba vides riska faktori”.	10
Individuālais darbs Nr. 2 – “Metodes darba vides riska faktoru novērtēšanai”.	10
Tests Nr. 2 – “Darba aizsardzības pasākumi”.	10
Grupu darbs Nr. 1 – darba vides riska faktoru novērtējums un analīze, samazināšanas pasākumu noteikšana un atbilstošu dokumentu izstrāde. Rezultātu prezentēšana.	10
Tests Nr. 3 – “Ugunsdrošība, elektrodrošība un pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipi”.	5
Individuālais darbs Nr. 3 – Praktiskie risinājumi darba aizsardzībā.	20
Eksāmens – tests, kas ietver jautājumus par visām apgūtajām tēmām.	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	30.0	0.0		*			*	